

Byla C-234/22

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2022 m. balandžio 4 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Tallinna Halduskohus (Estija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2022 m. balandžio 4 d.

Pareiškėjai:

Mittetulundusühing ROHELINE KOGUKOND

MTÜ Eesti Metsa Abiks

Päästame Eesti Metsad MTÜ

Sihtasutus Keskkonnateabe Ühendus

Atsakovė:

Keskkonnaagentuur

Pagrindinės bylos dalykas

- 1 *Mittetulundusühing ROHELINE KOGUKOND* (pelno nesiekianti asociacija (toliau – MTÜ) „Žalioji bendrija“), *MTÜ Eesti Metsa Abiks* (MTÜ „Pagalba Estijos miškui“), *Päästame Eesti Metsad MTÜ* (MTÜ „Išgelbėjime Estijos miškus“) ir *Sihtasutus Keskkonnateabe Ühendus* (fondas „Informacijos apie aplinką asociacija“) skundas, kuriuo prašoma įpareigoti *Keskkonnaagentuur* (Aplinkos agentūra) tenkinti pareiškėjų prašymą pateikti informaciją ir nurodyti pareiškėjams statistinei miškų inventorizacijai (*statistiline metsainventuur*, toliau – SMI) naudojamų nuolatinių tyrimų plotų (nuolatinių stebėjimo plotų) koordinates.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Direktyvos 2003/4 (toliau – Informacijos apie aplinką direktyva) išaiškinimo. Jis pateiktas pagal SESV 267 straipsnio antrą pastraipą.

Prejudiciniai klausimai

1.1. Ar tokie duomenys, kaip pagrindinėje byloje aptariami statistinei miškų inventorizacijai naudojamų nuolatinių tyrimų plotų vietos duomenys, turi būti kvalifikuojami kaip informacija apie aplinką, kaip tai suprantama pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 2 straipsnio 1 punkto a arba b papunktį?

1.2. Jei pagal atsakymą į pirmąjį klausimą tai yra informacija apie aplinką:

1.2.1. Ar tokiu atveju Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 1 dalies d punktas turi būti aiškinamas taip, kad dar nagrinėjama medžiaga arba neparengtais dokumentais arba duomenimis taip pat laikomi statistinei miškų inventorizacijai naudojamų nuolatinių tyrimų plotų vietos duomenys?

1.2.2. Ar Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad šioje nuostatoje įtvirtinta sąlyga, kad konfidencialumas turi būti numatytas įstatyme, yra įvykdyta, kai konfidencialumo reikalavimas ne nustatytas įstatyme dėl konkrečios rūšies informacijos, o kyla aiškinant bendro pobūdžio teisės akto, kaip antai Viešosios informacijos įstatymo arba Valstybinės statistikos įstatymo, nuostatą?

1.2.3. Ar taikant Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalies b punktą turi būti konstatuota, kad dėl prašomos informacijos atskleidimo buvo padarytas neigiamas poveikis tarptautiniams valstybės santykiams, ar pakanka konstatuoti, kad kyla toks pavojus?

1.2.4. Ar Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalies h punkte nurodyta priežastis „aplinkos <...> apsaug[a]“ pateisina galimybės susipažinti su informacija apie aplinką apribojimą, siekiant užtikrinti valstybinės statistikos patikimumą?

1.3. Jei pagal atsakymą į pirmąjį klausimą tokie duomenys, kaip pagrindinėje byloje aptariami statistinei miškų inventorizacijai naudojamų nuolatinių tyrimų plotų vietos duomenys, nėra informacija apie aplinką: ar tuomet su tokiais duomenimis susijęs prašymas pateikti informaciją pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 2 straipsnio 1 dalies b punktą laikytinas prašymu pateikti informaciją apie aplinką, kuris turi būti nagrinėjamas pagal 8 straipsnio 2 dalį?

1.4. Jei į trečiąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai: ar tokie duomenys, kaip pagrindinėje byloje aptariami statistinei miškų inventORIZacijai naudojamų nuolatinių tyrimų plotų vietos duomenys, laikytini informacija apie informacijai rinkti naudojamus analizės, bandinių ėmimo ir bandinių parengimo metodus, kaip tai suprantama pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 8 straipsnio 2 dalį?

1.5.1. Jei į ketvirtąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai: ar Informacijos apie aplinką direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė susipažinti su tokia informacija gali būti apribojama dėl kokios nors svarbios priežasties, kylančios iš nacionalinės teisės aktų?

1.5.2. Ar atsisakymą paskelbti informaciją pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 8 straipsnio 2 dalį galima sušvelninti kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, priemonėmis, kuriomis galimybė susipažinti su prašoma informacija būtų suteikiama mokslinių tyrimų ir plėtros institucijoms arba Audito rūmams audito tikslais?

1.6. Ar atsisakymą paskelbti tokius duomenis, kaip pagrindinėje byloje aptariami statistinei miškų inventORIZacijai naudojamų nuolatinių tyrimų plotų vietos duomenys, galima pagrįsti tikslu užtikrinti informacijos apie aplinką kokybę, kaip tai suprantama pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 8 straipsnio 1 dalį?

1.7. Ar iš Informacijos apie aplinką direktyvos 21 konstatuojamosios dalies kyla teisinis statistinei miškų inventORIZacijai naudojamų nuolatinių tyrimų plotų vietos duomenų skelbimo pagrindas?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinančios Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003, p. 26; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 7 t., p. 375) 10, 20 ir 21 konstatuojamosios dalys, 2 straipsnio 1 punkto a ir b papunkčiai, 4 straipsnio 1 dalies d punktas, 4 straipsnio 2 dalies a, b ir h punktai ir 8 straipsnis

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

2010 m. birželio 10 d. *Riikliku statistika seadus* (Valstybinės statistikos įstatymas, toliau – *RStS*) 34 straipsnio 1 dalis:

„Duomenys, kuriais remiantis galima tiesiogiai arba netiesiogiai identifikuoti statistinį vienetą ir taip atskleisti atskirus duomenis, yra konfidencialūs.“

2000 m. lapkričio 15 d. *Avaliku teabe seadus* (Viešosios informacijos įstatymas, toliau – *AvTS*) 35 straipsnio 1 dalies 3 ir 19 punktai ir 2 dalies 2 punktas

2011 m. vasario 16 d. *Keskkonnaseadustiku üldosa seadus* (Įstatymas dėl Aplinkos kodekso Bendrosios dalies, toliau – *KeÜS*) 24 straipsnio 2 dalies 1 punktas ir 4 dalis

„2. Informacija apie aplinką yra rašytinės, vaizdinės, akustinės, elektroninės arba kitos materialios formos informacija apie:

1) aplinkos elementų, tokių kaip oro ir atmosferos, vandens, dirvos, žemės, kraštovaizdžio ir gamtos telkinių, įskaitant pelkes, pakrantės ir jūrų zonas, biologinės įvairovės ir jos komponentų, taip pat genetiškai modifikuotų organizmų būklę ir šių elementų sąveiką;

<...>

4. Asmens, kuris prašo pateikti informaciją, pageidavimu informacijos turėtojas paaiškina duomenų rinkimo metodus ir suteikia galimybę susipažinti su informacija apie bandinių ėmimo ir analizės metodus.“

Faktinių aplinkybių ir proceso santrauka

- 2 2021 m. kovo 12 d. kelios aplinkos organizacijos – *Mittetulundusühing ROHELINE KOGUKOND*, *MTÜ Eesti Metsa Abiks*, *Päästame Eesti Metsad MTÜ* ir *Sihtasutus Keskkonnateabe Ühendus* (toliau kartu – pareiškėjai) – pateikė *Keskkonnaagentuur* (toliau – atsakovė) prašymą pateikti informaciją, siekdamas, kad atsakovė paskelbtų statistinei miškų inventorizacijai (SMI) naudojamus duomenis (toliau – pagrindiniai duomenys), jiems analizuoti reikalingus papildomus duomenis ir su nuolatinių tyrimų plotų koordinatėmis susijusius duomenis. Remiantis atsakovės interneto svetainėje pateiktu aprašu, SMI yra atrankinis tyrimas, per kurį renkama informacija apie Estijos miškus. Atliekant SMI stebima viso nacionalinio miško kaip visumos dinamika, o jos pagrindinis tikslas – parengti miškų, jų pokyčių ir medžių kirtimo veiklos apžvalgą.
- 3 2021 m. kovo 19 d. atsakovė pateikė kai kuriuos SMI pagrindinius duomenis, tačiau nenurodė nuolatinių tyrimų plotų koordinatžių. Kaip teisinį atsisakymo pateikti duomenis pagrindą ji nurodė *RStS* 34 straipsnio 1 dalį ir *AvTS* 35 straipsnio 1 dalies 3 punktą bei 2 dalies 2 punktą ir pateikė argumentą, kad nuolatinių tyrimų plotų koordinatės yra ribotos prieigos duomenys.
- 4 2020 m. gruodžio 7 d. duomenų apsaugos institucija nurodė atsakovei persvarstyti prašymą pateikti informaciją, siekiant įsitikinti, kad yra galimybės susipažinti su duomenimis apribojimo pagrindas, ir paskelbti prašomą informaciją. Duomenų apsaugos institucijos manymu, galimybė susipažinti su duomenimis, apimančiais nuolatinių tyrimų plotų koordinates, įstatymu nėra ribojama. Atsakovė šio nurodymo neįvykdė.

- 5 2021 m. balandžio 19 d. pareiškėjai padavė *Tallinna Halduskohus* (Talino administracinis teismas) skundą, kuriuo prašo įpareigoti atsakovę tenkinti jų prašymą pateikti informaciją ir nurodyti jiems SMI naudojamų nuolatinių tyrimų plotų koordinatas.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 6 Pareiškėjai reikalauja, kad atsakovė jiems nurodytų SMI nuolatinių tyrimų plotų vietos koordinatas kartu su atskirų tyrimų plotų inventorizacijos duomenimis. Pareiškėjai, remdamiesi nurodytomis nacionalinės teisės nuostatomis, teigia, kad SMI nuolatinių tyrimų plotų koordinatės, kurias jie prašo paskelbti, yra informacija apie aplinką, kaip tai suprantama tiek pagal nacionalinę, tiek pagal Sąjungos teisę. Pareiškėjų teigimu, tyrimų plotų koordinatės yra neatsiejama SMI duomenų dalis, tad, neskelbiant šių koordinatės, skelbiami tyrimų ploto duomenys yra bereikšmiai. Negalima daryti išvados, jog dėl to, kad koordinatės dar nėra galutinė informacija apie miškų būklę, jų nereikia skelbti kaip informacijos apie aplinką. *KeŪS* 24 straipsnio 2 dalimi nesiekama, kad neapdorota arba kitos panašios negalutinės formos informacija būtų neįtraukiama į informacijos apie aplinką sąvoką.
- 7 Pareiškėjai, remdamiesi *KeŪS* 24 straipsniu ir Informacijos apie aplinką direktyva, pateikia argumentą, kad teisės aktų leidėjas tiek duomenis, tiek jų rinkimo metodus ir informaciją apie bandinių ėmimo ir analizės metodus aiškiai kvalifikavo kaip informaciją apie aplinką. Jų teigimu, nuolatinių tyrimų plotų koordinatės yra informacija apie aplinką, kaip tai suprantama pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 10 konstatuojamąją dalį ir 2 straipsnio 1 punktą. Pareiškėjai, remdamiesi Informacijos apie aplinką direktyvos 20 konstatuojamąją dalimi ir 8 straipsnio 2 dalimi, argumentuoja, jog iš Sąjungos teisės kyla principas, kad pareiškėjui pagal prašymą pateikti informaciją apie aplinką taip pat turi būti užtikrinama galimybė susipažinti su jos rinkimo metodais.
- 8 Pareiškėjai, remdamiesi Informacijos apie aplinką direktyvos 21 konstatuojamąją dalimi, teigia, kad atsakovė privalo suteikti galimybę susipažinti su nuolatinių tyrimų plotų koordinatėmis, nes jos yra informacija apie aplinką, susijusi su atsakovės funkcijų vykdymu. Be to, pareiškėjų teigimu, SMI pagrindiniai duomenys yra informacija apie emisijas į aplinką ir jie naudojami rengiant su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis susijusią inventorizaciją. Todėl dauguma atsakovės nurodytų nacionalinių išimčių pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą netaikytinos.
- 9 Pareiškėjai nurodo Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus analogiškose bylose (2016 m. lapkričio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Bayer CropScience ir Stichting De Bijenstichting*, C-442/14, EU:C:2016:890, taip pat 2019 m. kovo 7 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Tweedale / EFSA*, T-716/14, EU:T:2019:141) ir jais remdamiesi teigia, kad pagrindiniai duomenys (taip pat medžiaga ir informacija apie bandymų sąlygas) ir tyrimų metodai turi būti

atskleidžiami dėl to, kad pareiga atskleisti informaciją apie aplinką, visų pirma informaciją apie emisijas, taip pat apima visuomenės galimybę susipažinti su informacija apie emisijų į aplinką vietą ir datą ir apie vidutinės trukmės ir ilgalaikį poveikį aplinkai. Teisingumo Teismas pabrėžė, kad informacijos apie aplinką atskleidimas yra bendroji taisyklė ir kad atsisakymo ją atskleisti pagrindai turi būti taikomi tik išimtiniais atvejais.

- 10 Atsakovė nesutinka su skundu ir prašo jo netenkinti.
- 11 Atsakovė aiškina, kad ji informaciją, apie kurią kalbama nagrinėjamu atveju, pagal nacionalinės teisės nuostatas kvalifikavo kaip viešąją informaciją, kurią skelbti nėra pagrindo.
- 12 Šalys nesiginčija dėl to, kad SMI rezultatai, t. y. rezultatai, kuriais, be kita ko, apibūdinama Estijos miškų būklė, yra informacija apie aplinką. Kartu atsakovė teigia, kad SMI nuolatinių tyrimų plotų koordinatės pagal taikytiną SMI metodą turi būti konfidencialios, siekiant užtikrinti duomenų, įskaitant gautą informaciją apie aplinką, kokybę. Atsakovės manymu, negalima tvirtai teigti, kad Informacijos apie aplinką direktyvos 2 straipsnio 1 punkte apibrėžta sąvoka apima ginčijamus duomenis, be to, pačioje Informacijos apie aplinką direktyvoje skiriama informacija apie aplinką ir jai rinkti naudojami metodai ir informacijos apie aplinką sąvoka nebūtinai savaime apima tuos metodus ir su jais susijusią informaciją.
- 13 Atsakovė nurodo pripažintą tarptautinės miškų statistikos principą, kad nuolatinių tyrimų plotų vietos turi būti konfidencialios. Remiantis nacionaline miškų statistika vykdomi tarptautiniai Estijos Respublikos įsipareigojimai ir vertinamas tų įsipareigojimų vykdymas, todėl svarbu, kad Estija galėtų parengti tarptautiniu lygmeniu pripažintą miškų statistiką.
- 14 Be Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 1 dalies d punkto ir 2 dalies b punkto, kuriuos atitinka AvTS 35 straipsnio 2 dalies 2 punktas ir 1 dalies 3 punktas, nagrinėjamu atveju gali būti reikšmingas Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalies h punktas, pagal kurį gali būti numatyta, kad prašymas pateikti informaciją apie aplinką atmetamas, jei informacijos atskleidimas neigiamai paveiktų aplinkos sričių, su kuriomis tokia informacija susijusi, apsaugą, pavyzdžiui, retų rūšių buvimo vietą. Atskleidus informaciją būtų iškreipiami duomenys, o tai gali turėti poveikį SMI patikimumui ir kokybei, taigi taip pat neigiamai paveikti su aplinkos apsauga susijusius interesus.
- 15 Atsakovės teigimu, direktyvos 2 straipsnio 1 punkto b papunktyje pateikta sąvokos apibrėžtis neapima SMI ir su ja susijusių duomenų, todėl iš direktyvos 8 straipsnio 2 dalies valstybei narei negali kilti pareigų, susijusių su nuolatinių tyrimų plotų koordinatėmis. Pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 8 straipsnio 2 dalį valstybės narės neįpareigojamos skelbti išsamaus objektų (žemės sklypų), naudojamų taikant SMI metodą, duomenų rinkinio, o nuolatinių tyrimų plotų koordinatės priskiriamos prie tokių duomenų. Jei vis dėlto valstybė

narė pagal 8 straipsnio 2 dalį turėtų pareigų, susijusių su tokia informacija, būtų reikšminga aplinkybė, ar galimybė susipažinti su tokia informacija gali būti ribojama dėl kokios nors iš nacionalinės teisės kylančios svarbios priežasties, kai tokios priežastys nėra apribotos atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su informacija apie aplinką priežastimis (direktyvos 4 straipsnio 1 ir 2 dalys).

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 16 Pagrindinis SMI (nacionalinė miškų inventorizacija) tikslas – rengti statistines Estijos medynų būsenos, būklės ir naudojimo ir žemės naudojimo ir jo keitimo apžvalgas. SMI – statistinė arba nacionalinė miškų inventorizacija – yra objektyvios didelių miško plotų inventorizacijos kuo mažesnėmis sąnaudomis metodas. Matavimo duomenys renkami ir vertinimai atliekami grupėmis susietuose tyrimų plotuose, kurie yra kvadratiniai fiksuoto dydžio žemės sklypų (vadinamųjų sekcijų) šonuose. Sklypai suskirstyti į nuolatinius ir laikinus. Atsižvelgiant į atsitiktinės imties sąlygas, kiekvienas tyrimų plotas proporcingai reprezentuoja dalį teritorijos. Stebėjimo duomenys apibendrinami ir jais remiantis parengiamas statistinis pranešimas apie Estijos medynus. SMI organizuoja atsakovė. SMI rezultatai skelbiami atsakovės interneto svetainėje.
- 17 SMI inventorizacijos duomenys yra tyrimų plotų vietos, matavimo ir vertinimo duomenys. Byloje ginčijamasi dėl nuolatinių tyrimų plotų vietos duomenų, kurie šiuo atveju taip pat vadinami prašoma informacija, skelbimo.
- 18 Kaip objektyvią galimybę susipažinti su duomenimis apribojimo priežastį atsakovė nurodo tai, kad jei SMI nuolatinių tyrimų plotų vietos duomenys būtų skelbiami, SMI rezultatai taptų nepatikimi, nes, paskelbus tuos duomenis, sprendimai dėl miškotvarkos galėtų būti keičiami atsižvelgiant į tai, kur yra SMI nuolatiniai tyrimų plotai. Dėl to SMI rezultatai nebebūtų objektyvūs ir neatspindėtų tikrosios Estijos miškų būklės ir žemės naudojimo. Tai vėlgi turėtų neigiamą poveikį, be kita ko, šalies pareigoms teikti ataskaitas, kiek tai susiję su tarptautiniais santykiais. Teismo nuomone, atsakovė įtikinamai paaiškino, kad jei būtų atskleidžiama SMI nuolatinių tyrimų plotų vieta, suinteresuotieji asmenys galėtų bandyti manipuliuoti miškų statistika, siekdami, pavyzdžiui, padidinti medžių kirtimo apimtį. Vis dėlto pareiškėjai teigia, kad neįmanoma įsitikinti skelbiamos statistikos teisingumu, nes ne visi SMI inventorizacijos duomenys yra vieši. Pagrindinis šios bylos klausimas – kaip išspręsti proceso šalių teisėtų interesų konfliktą.
- 19 Atsakovė dėl SMI inventorizacijos duomenų skelbimo nurodė tris galimybes.
- 20 Pirmoji – išlaikyti dabartinę padėtį: tyrimų plotų inventorizacijos duomenys yra vieši, tačiau konkrečių inventorizacijos duomenų negalima susieti su konkrečiu tyrimų plotu, nes nežinomos jo koordinatės. Taip suteikiama galimybė analizuoti inventorizacijos duomenis ir statistikos metodą ir prireikus, kai, pavyzdžiui, pagal kitus mokslo metodus gaunami kitokie nei pagal SMI rezultatai, teikiant mokslo

argumentus kritikuoti SMI rezultatus (t. y. užtikrinamas SMI reprezentatyvumas, tačiau taip pat atveriamas galimybė kritikuoti metodą).

- 21 Antroji – skelbti tik koordinatas: būtų ne tik išlaikoma dabartinė padėtis, bet ir žinomi tyrimų plotai, todėl būtų galima tiksliai identifikuoti visas vietas, kurių duomenys įtraukti į SMI rezultatus. Vis dėlto būtų neaišku, kokie tiksliai duomenys įtraukti į SMI rezultatus tam tikroje vietoje. Pareiškėjai galėtų tyrimų plotus analizuoti atrankos būdu ir lyginti su SMI inventorizacijos duomenimis. Atlikus kruopščią analizę gali pavykti susieti tyrimų plotus ir inventorizacijos duomenis, tačiau tam prireiktų daug pastangų ir darbo vietoje.
- 22 Trečioji – skelbti koordinatas ir susieti jas su inventorizacijos duomenimis (į tai orientuojamasi pareiškėjų prašyme): pareiškėjams būtų žinomos ne tik konkrečios tyrimų plotų vietos, bet ir – tam jiems nereikėtų atlikti jokių papildomų veiksmų – tų vietų inventorizacijos duomenys, kitaip tariant, būtų taip pat žinoma, kaip atitinkamos vietos duomenys buvo įtraukti į SMI rezultatus (pavyzdžiui, koks yra medienos prieaugis atitinkamoje vietoje). Tai leistų atlikti dar tikslesnę SMI rezultatų analizę, tačiau vėliau dėl įvairių priežasčių (žemės naudojimo pakeitimo, medžių kirtimo, medžių amžiaus, aplinkos veiksnių, augalų ligų ir pan.) būtų neįmanoma nustatyti ankstesnės situacijos. Vis dėlto tai SMI duomenų reprezentatyvumui darytų didžiausią neigiamą poveikį, nes dar padidėtų galimybė manipuluoti duomenimis ir juos klastoti.
- 23 Teismas mano, kad, siekiant priimti teisingą sprendimą byloje, reikalingas Sąjungos teisės išaiškinimas. Galimybė susipažinti su informacija apie aplinką reguliuojama Informacijos apie aplinką direktyvoje ir Orhuso konvencijoje, todėl reikia orientuotis į šiuos teisės aktus. Juose taip pat pateiktas baigtinis atsisakymo skelbti informaciją apie aplinką priežasčių sąrašas, t. y. jei teismas konstatuotų, kad atsakovė elgėsi pagal nacionalinį įstatymą, kuris prieštarauja Informacijos apie aplinką direktyvai arba Orhuso konvencijai, jis turėtų būti netaikomas. Tai yra argumentas, kad tikslinga pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, nepaisant to, kad šiuo metu nėra konkrečių nacionalinės teisės nuostatų dėl teisinio SMI inventorizacijos duomenų statuso ir reikia orientuotis į informaciją apie aplinką ir bendrai viešąją informaciją reglamentuojančius įstatymus – *KeÜS*, *AvTS* ir *RStS*. Taip pat pažymėtinas teisės aktų leidėjo siekis, kad SMI inventorizacijos duomenys būtų traktuojami aiškiai konfidencialiai įstatymų lygmeniu. Net jei būtų laikomasi nuomonės, kad taikytinuose nacionalinės teisės aktuose nenustatytas pakankamas atsisakymo skelbti SMI nuolatinių tyrimų plotų vietos duomenis pagrindas, pažymėtina, kad buvo pateiktas naujas įstatymo projektas, pagal kurį toks pagrindas gali būti greitai sukurtas, taigi ginčas dėl nacionalinės teisės aktų suderinamumo su Europos Sąjungos teisės aktais tęstųsi. Teismo nuomone, pareiškėjų argumentas, kad teisės aktų leidėjas nacionalinės teisės aktais, visų pirma *KeÜS* 24 straipsnio 2 dalies 1 punktu ir 4 dalimi, išplėtė informacijos apie aplinką sąvoką, palyginti su pateiktąja Informacijos apie aplinką direktyvoje ir Orhuso konvencijoje, nepagrįstas.

- 24 Taikydamas Informacijos apie aplinką direktyvą bylą nagrinėjantis teismas susidūrė su toliau nurodytais sunkumais.
- 25 Pirma, pareiškėjai dėl klausimo, ar prašoma informacija laikytina informacija apie aplinką, kaip ji suprantama pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 2 straipsnio 1 punkto a arba b papunktį, rėmėsi Informacijos apie aplinką direktyvos 2 straipsnio 1 punkto a papunkčiu (jis atitinka Orhuso konvencijos 2 straipsnio 3 punkto a papunktį ir *KeÜS* 24 straipsnio 2 dalies 1 punktą). Siekiant priimti sprendimą byloje, reikia išnagrinėti, ar ta informacija atitinka Informacijos apie aplinką direktyvos 2 straipsnio 1 punkto a papunktyje pateiktos sąvokos kriterijus. Nesiginčijama dėl to, kad SMI rezultatai skelbiami. Teismo nuomone, iš SMI gaunama informacija neabejotinai kvalifikuotina kaip informacija apie aplinką, nes tai yra informacija apie aplinkos būklę. Vis dėlto, teismo nuomone, negalima tuo remiantis automatiškai daryti išvados, kad visi SMI inventorizacijos duomenys kvalifikuotini kaip informacija apie aplinką – Informacijos apie aplinką direktyvos 20 konstatuojamojoje dalyje ir 8 straipsnio 2 dalyje, be informacijos apie aplinką, minimi analizės metodai, todėl kyla klausimas, ar tai yra atskira sąvoka, nepriklausoma nuo informacijos apie aplinką sąvokos.
- 26 Antra, pareiškėjai laikosi nuomonės, kad SMI pagrindiniai duomenys yra informacija apie emisijas į aplinką, nes surinkti duomenys, kaip nurodė atsakovė, naudojami su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis susijusiai inventorizacijai žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės srityse ir iš dalies žemės ūkio sektoriuje rengti. Todėl tai yra informacija apie emisijas į aplinką, kaip tai suprantama pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 2 straipsnio 1 punkto b papunktį, ir dauguma atsakovės nurodytų nacionalinių išimčių pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą netaikytinos. Teismas abejoja, kad prašoma informacija laikytina informacija apie emisijas į aplinką, kaip tai suprantama pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 2 straipsnio 1 punkto b papunktį ir 4 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą. Aplinkybė, kad SMI naudojama kaip statistikos miškininkystės srityje rengimo metodas, o ši statistika vėlgi yra su šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis susijusios inventorizacijos rengimo pagrindas, teismo nuomone, dar nereiškia, kad prašoma informacija yra informacija apie emisijas į aplinką, kaip tai suprantama pagal Informacijos apie aplinką direktyvą.
- 27 Trečia, atsakovės pareiga pateikti prašomą informaciją ir atskleisti atliekant SMI taikytus metodus, pareiškėjų teigimu, kyla iš direktyvos 21 konstatuojamosios dalies, pagal kurią valdžios institucijos, siekdamos padidinti visuomenės supratimą apie aplinką ir pagerinti aplinkos apsaugą, turėtų atitinkamai pateikti ir platinti su jų funkcijomis susijusią informaciją apie aplinką. Teismo nuomone, direktyvos 21 konstatuojamoji dalis negali būti prašomos informacijos atskleidimo teisinis pagrindas, nes jos formuluotė yra pernelyg bendra ir suteikia valstybei narei diskreciją. Be to, atsakovė paaiškino, kad ji SMI inventorizacijos duomenis atskleidė tiek, kiek tai buvo įmanoma padaryti nepakenkiant jų kokybei.

- 28 Ketvirta, pareiškėjų pateikti pavyzdžiai iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos (nurodyti šio prašymo priimti prejudicinį sprendimą 9 punkte) galėtų būti laikomi reikšmingais šiuo atveju, jei prašoma informacija turėtų būti kvalifikuojama kaip informacija apie emisijas į aplinką, nes nurodyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimai susiję kaip tik su tokia informacija. Vis dėlto, teismo nuomone, toks kvalifikavimas nebuvo įtikinamai pagrįstas, todėl pareiškėjų nuorodos į Teisingumo Teismo jurisprudenciją neįrodo jų argumentų teisingumo.
- 29 Jei būtų laikomasi nuomonės, kad prašoma informacija yra informacija apie aplinką, kaip ji suprantama pagal Informacijos apie aplinką direktyvą, kiltų klausimas, ar atsakovės atsisakymas suderinamas su Informacijos apie aplinką direktyva ir Orhuso konvencija. Atsakovės teigimu, Orhuso konvencijos 4 straipsnio 4 dalies a, b ir h punktuose nurodyti pagrindai, kuriuos turinio atžvilgiu atitinka nurodytieji Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalies a, b ir h punktuose, nagrinėjamu atveju yra. Papildomai atsakovė rėmėsi Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 1 dalies d punktu (atitinka Orhuso konvencijos 4 straipsnio 3 dalies c punktą).
- 30 Pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 1 dalį ir jos d punktą valstybės narės gali numatyti, kad prašymas pateikti informaciją apie aplinką netenkinamas, jei prašymas susijęs su dar nagrinėjama medžiaga arba neparengtais dokumentais arba duomenimis.
- 31 Atsakovė teigia, kad pareiškėjai paprašė pateikti informaciją apie nuolatinį tyrimų plotų koordinatės esant situacijai, kai iš atitinkamų plotų gauti duomenys jau buvo panaudoti rengiant statistinę miškų inventorizaciją ir atsakovės viešąsias metines ataskaitas. Atsakovė pripažįsta, kad jei SMI rezultatai būtų skelbiami kasmet, tai nebūtų dokumento projektas. Kartu statistinė miškų inventorizacija yra tęstinis tyrimas ir nuolatinį tyrimų plotų inventorizacijos duomenys naudojami paskesnių metų tyrimams. Atsakovė laikosi nuomonės, kad, siekiant užtikrinti kiekvienais paskesniais metais atliekamų tyrimų patikimumą ir kokybę, yra pagrįsta neskelbti atitinkamų duomenų, kol tiems tyrimams naudojami atitinkami nuolatiniai tyrimų plotai. Teismo nuomone, neaišku, ar pagal nurodytą direktyvos nuostatą šiuo atveju leidžiama atsisakyti skelbti informaciją. Teismas mano, kad dalykiniu aspektu tai nėra dar nagrinėjama medžiaga arba neparengti dokumentai arba duomenys. SMI inventorizacijos duomenys renkami kasmet ir jie yra vadinamieji galutiniai duomenys. Teismo nuomone, SMI nuolatinį tyrimų plotų vietos duomenys nepatenka į Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 1 dalies d punkto taikymo sritį.
- 32 Pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalį ir jos a punktą valstybė narė gali numatyti, kad prašymas pateikti informaciją apie aplinką atmetamas, jei informacijos atskleidimas neigiamai paveiktų valdžios institucijų procesinių veiksmų konfidencialumą, jei toks konfidencialumas numatytas įstatyme.

- 33 Atsakovė rėmėsi *RStS* 34 straipsnio 1 dalimi, pagal kurią duomenys, kuriais remiantis galima tiesiogiai arba netiesiogiai identifikuoti statistinį vienetą ir taip atskleisti atskirus duomenis, yra konfidencialūs. Tad kyla klausimas, ar nuorodos į bendruosius valstybinės statistikos rengimo principus pakanka, kad būtų įvykdytas Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytas reikalavimas, kad toks konfidencialumas turi būti numatytas įstatyme. Pagal alternatyvią nuomonę įstatyme turėtų būti nuostata dėl SMI inventorizacijos duomenų konfidencialumo.
- 34 Pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalies b punktą valstybė narė gali numatyti, kad prašymas pateikti informaciją apie aplinką atmetamas, jei informacijos atskleidimas neigiamai paveiktų tarptautinius santykius, visuomenės saugumą arba krašto apsaugą.
- 35 Atsakovė teigia, kad informacijos paskelbimas, dėl kurio galiausiai kiltų pavojus Estijos miškų statistikos kokybei ir patikimumui, turėtų neigiamą poveikį Estijos gebėjimui vykdyti tarptautinius įsipareigojimus – taigi informacijos atskleidimas galėtų neigiamai paveikti tarptautinius santykius. Teismas mano, kad atsakovės argumentas dėl neigiamo poveikio Estijos valstybės tarptautiniams santykiams yra hipotetinis. Šis pagrindas, teismo nuomone, galėtų būti svarstytinas, jei iš kokios nors privalomos tarptautinės sutarties kiltų pareiga naudoti SMI, taigi susitariančioji valstybė būtų įpareigota, be kita ko, užtikrinti SMI inventorizacijos duomenų konfidencialumą. Kiek teismui žinoma, tokio įpareigojimo nėra, todėl teismas mano, kad Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalies b punktas nėra tinkamas atsisakymo pagrindas.
- 36 Pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalies h punktą valstybė narė gali numatyti, kad prašymas pateikti informaciją apie aplinką atmetamas, jei informacijos atskleidimas neigiamai paveiktų aplinkos, su kuria tokia informacija susijusi, apsaugą, pavyzdžiui, retų rūšių buvimo vietą.
- 37 Vertindamas atsakovės argumentą, kad SMI rezultatai gali būti pasitelkiami priimant su miškininkyste ir aplinkos politika susijusius sprendimus, taigi atskleidus informaciją būtų iškreipiami duomenys ir tai galėtų turėti poveikį SMI patikimumui ir kokybei, o kartu – neigiamai paveikti aplinkos apsaugos interesus, teismas neįžvelgia SMI duomenų atskleidimo ir neigiamo poveikio aplinkos apsaugos interesams sąsajos, todėl laikosi nuomonės, kad Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio 2 dalies h punktas nėra tinkamas atsisakymo tenkinti prašymą pateikti informaciją pagrindas.
- 38 Taigi teismas nemano, kad remiantis atsakovės nurodytomis priežastimis, kylančiomis iš Informacijos apie aplinką direktyvos 4 straipsnio, būtų galima atsisakyti paskelbti teisėtai prašomą informaciją.
- 39 Galiausiai galimas toks aiškinimas, kad prašoma informacija nelaikytina informacija apie aplinką, kaip ji suprantama pagal Informacijos apie aplinką direktyvą. Iš Informacijos apie aplinką direktyvos 20 konstatuojamosios dalies ir

8 straipsnio 1 ir 2 dalių galima padaryti dvi išvadas. Pirma, informacijai apie aplinką rinkti naudojami metodai nebūtinai prilygintini pačiai informacijai apie aplinką, nes kitaip jie nebūtų atskirai paminėti. Antra, direktyvoje pabrėžiama, jog valstybė privalo užtikrinti, kad informacija apie aplinką būtų naujausia, tiksli ir palyginama. Atsižvelgiant į 8 straipsnį ir 20 konstatuojamąją dalį kyla klausimas, kokio išsamumo informaciją apie analizės metodus valstybės narės turi skelbti, t. y. ar valstybė narė turi paskelbti visus pagrindinius statistikos duomenis, ar ji turi teisę apriboti pagrindinių duomenų skelbimą, pagrindusi, kad tokių duomenų paskelbimas galėtų neigiamai paveikti informacijos apie aplinką kokybę. Teismui neaišku, kaip Informacijos apie aplinką direktyva turi būti aiškinama esant šiai situacijai. Kita problema aiškinant Informacijos apie aplinką direktyvos 8 straipsnio 2 dalį yra tai, kad 8 straipsnio 2 dalis susijusi su prašymu pateikti informaciją pagal Informacijos apie aplinką direktyvos 2 straipsnio 1 punkto b papunktį, t. y. prašymas susijęs su emisijomis. Vis dėlto kyla klausimas, kaip taikyti 8 straipsnį, kai prašoma pateikti informaciją, atitinkančią direktyvos 2 straipsnio 1 punkto a papunkčio kriterijus. Tokiu atveju, kai informacijos apie analizės metodus negalima prilyginti informacijai apie aplinką, kyla klausimas, dėl kokių priežasčių galima netenkinti prašymo pateikti informaciją pagal 8 straipsnio 2 dalį. Ar taikytinos 4 straipsnyje numatytos išimtys? Taip pat kyla klausimas, ar tai, kad informacija neskelbiama, galima sušvelninti kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, pagal duomenų naudojimo susitarimą mokslo tyrimų ir plėtros institucijoms suteikiant galimybę susipažinti su nuolatinių tyrimų plotų vietos duomenimis miškų mokslo tyrimų tikslais. Susipažinti su SMI inventorizacijos duomenimis audito tikslais taip pat gali Audito rūmai.

- 40 Teismo nuomone, prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikimo sąlygos įvykdytos. Informacijos apie aplinką direktyvos nuostatos gali būti aiškinamos skirtingai, o tai reiškia, kad jos negali būti laikomos aiškiomis (*acte claire*), taip pat teismui nėra žinoma nagrinėjamu atveju reikšminga jurisprudencija, kuria remiantis būtų galima tinkamai išaiškinti tas nuostatas (*acte éclairée*). Bendrasis principas, kad atsisakymo paskelbti informaciją apie aplinką priežastys turi būti aiškinamos siaurai, taip pat nėra aiškus orientyras, kuriuo remiantis būtų galima priimti sprendimą byloje.
- 41 Dėl šių priežasčių bylą nagrinėjantis teismas pateikė pirma nurodytus klausimus.